

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE SKUPINA POSLANK IN POSLANCEV

Ljubljana, 30. november 2012

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE
dr. Gregor Virant , predsednik

Zadeva: **ZAHTEVA ZA ODREDITEV PARLAMENTARNE PREISKAVE**

Na podlagi 93. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04 in 68/06), 1. člena Zakona o parlamentarni preiskavi (Uradni list RS, št. 63/93 in 63/94) in 1. člena Poslovnika o parlamentarni preiskavi (Uradni list RS, št. 63/93 in 33/03) skupina poslank in poslancev Državnega zbora RS zahteva, da se

ODREDI

parlamentarna preiskava za ugotovitev in oceno dejanskega stanja za ugotovitev odgovornosti nosilcev javnih funkcij, ki so sodelovali pri nadzoru slovenskega bančnega sistema oziroma posrednem ali neposrednem vplivanju preko državnega lastništva oziroma preko državnih organov in regulatorjev na odločitve v slovenskem bančnem sistemu v zvezi z odobritvijo odpisanih kreditov, unovčenih garancij in posojilne politike ter spoštovanje veljavnih zakonov in predpisov pri odobravanju in upravljanju s krediti ter bančnimi garancijami in posledice takšnih ravnanj, preiskava se odredi tudi za spremembo zakonodaje ter za druge odločitve Državnega zbora iz njegove pristojnosti, tako da se:

1. ugotovi odgovornost nadzornika slovenskega bančnega sistema Banke Slovenije (BS), za stanje v slovenskem bančnem sistemu, predvsem za večstomilijonske izgube slovenskih bank, ki so jih povzročili odpisi kreditov, ki so bili večinoma slabo zavarovani ali pa nezavarovani. Parlamentarna preiskava naj ugotovi ali je BS ustrezno ukrepala, ko so poslovne banke

odobravale številne kredite, tudi za managerske odkupe podjetij (MBO), za sporne nepremičninske posle in sporne posle na območju nekdanje Jugoslavije in ali bi lahko preprečila oziroma vsaj omejila, odobravanje tolikšnega števila kreditov, za katere so narejene slabitve oziroma so odpisani. Parlamentarna preiskava naj ugotovi ali je BS nalogo nadzornika opravljala neodvisno, strokovno, učinkovito in v skladu z veljavno zakonodajo ter predpisi;

2. ugotovi celotni znesek kreditov (v EUR in % celotnega portfelja bank), ki so jih od 1.1.1992 odobrile banke v večinski državni lasti (neposredni ali posredni - NLB d.d., NKBM d.d. in Abanka Vipava d.d.) ter njihove odvisne družbe oziroma družbe v skupini, na dan 30.9. 2012 pa so bili ti krediti razvrščeni v bonitetni razred D ali E oziroma odpisani. Parlamentarna preiskava naj ugotovi znesek kreditov po posameznih komitentih, ki so jih od 1.1.1992 odobrile banke v večinski državni lasti (neposredni ali posredni - NLB d.d., NKBM d.d. in Abanka Vipava d.d.) ter njihove odvisne družbe oziroma družbe v skupini, ob odobritvi so bili višji od 100.000 evrov (oziroma protivrednosti v SIT), na dan 30.9. 2012 pa so bili ti krediti razvrščeni v bonitetni razred D ali E oziroma odpisani. Parlamentarna preiskava naj ugotovi tudi, pod kakšnimi pogoji so bili ti krediti odobreni - obrestna mera, ročnost, stroški odobritve, zavarovanje kredita itd. in za kakšen namen;

3. ugotovi celotni znesek izdanih bančnih garancij (v EUR in % celotnega portfelja bank), ki so jih od 1.1.1992 odobrile banke v večinski državni lasti (neposredni ali posredni - NLB d.d., NKBM d.d. in Abanka Vipava d.d.) in njihove odvisne družbe oziroma družbe v skupini, na dan 30.9. 2012 pa so bile te garancije unovčene. Parlamentarna preiskava naj nadalje ugotovi izdane bančne garancije po posameznih komitentih, ki so bile višje od 1.000.000 evrov (oziroma protivrednosti v SIT), ki so jih od 1.1.1992 odobrile banke v večinski državni lasti (neposredni ali posredni - NLB d.d., NKBM d.d. in Abanka Vipava d.d.) in njihove odvisne družbe oziroma družbe v skupini, na dan 30.9. 2012 pa so bile te garancije unovčene. Parlamentarna preiskava naj ugotovi tudi, pod kakšnimi pogoji so bile unovčene bančne garancije izdane;

4. ugotovi celotni znesek izdanih bančnih garancij (v EUR in % celotnega portfelja bank), ki so jih od 1.1.1992 odobrile banke v večinski državni lasti (neposredni ali posredni - NLB d.d., NKBM d.d. in Abanka Vipava d.d.) in za katere obstaja verjetnost, da bodo unovčene. Parlamentarna preiskava naj nadalje ugotovi izdane bančne garancije po posameznih komitentih, ki so višje od 1.000.000 evrov (oziroma protivrednosti v SIT) in ki so jih od 1.1.1992 odobrile banke v večinski državni lasti (neposredni ali posredni - NLB d.d., NKBM d.d. in Abanka Vipava d.d.) in za katere obstaja verjetnost, da bodo unovčene. Parlamentarna preiskava naj ugotovi tudi, pod kakšnimi pogoji so bile te bančne garancije izdane;

5. ugotovi celotni znesek kreditov ter bančnih garancij (v EUR in % celotnega portfelja bank) in vseh kreditov ter vseh bančnih garancij po posameznih komitentih, ki so oziroma so bile tihe družbe ali tihi družbeniki in so jih od 1.1.1992 odobrile banke v večinski državni lasti (neposredni ali posredni - NLB d.d., NKBM d.d. in Abanka Vipava d.d.) in njihove odvisne družbe oziroma družbe v skupini. Parlamentarna preiskava naj tudi ugotovi, pod kakšnimi pogoji so bili ti krediti oziroma bančne garancije odobreni - obrestna mera, ročnost, stroški odobritve, zavarovanje itd. in za kakšen namen;

6. ugotovi ali so banke v večinski državni lasti (neposredni ali posredni - NLB d.d., NKBM d.d. in Abanka Vipava d.d.) in njihove odvisne družbe oziroma družbe v skupini, spoštovale in izvajale veljavne zakone ter predpise pri odobravanju in upravljanju s krediti ter bančnimi garancijami iz druge, tretje, četrte in pete točke te zahteve;

7. ugotovi oziroma razjasni posojilne politike bank v večinski državni lasti (neposredni ali posredni - NLB d.d., NKBM d.d. in Abanka Vipava d.d.) in njihovih odvisnih družb oziroma družb v skupini, pri odobravanju ter upravljanju kreditov in bančnih garancij iz druge, tretje, četrte in pete točke te zahteve. Parlamentarna preiskava naj ugotovi, kakšna je bila politika in postopek odobritve kreditov in bančnih garancij teh bank, kakšna je bila politika glede določitve obrestnih mer, premije za tveganje in ostalih pogojev. Ugotovi naj, kako se je te kredite in bančne garancije spremljalo oziroma kakšna je bila politika upravljanja kreditnega tveganja, kakšen je bil proces zgodnjega odkrivanja povečanja kreditnega tveganja in razvrščanja dolžnikov ter izpostavljenosti. Ugotovi naj, kako so banke upoštevale kvaliteto naložb (boniteta komitenta, klasifikacija terjatev, slabitve), koncentracijo (velika izpostavljenost komitentov in povezanih oseb, globalni limit zadolževanja (po panogah in regijah), rok dospelosti (ročnost in usklajenost z viri), kvaliteto zavarovanj in vrsto kreditov (kratkoročni, dolgoročni). Ugotovi naj katere, koliko (celotni znesek in znesek po posameznih komitentih) in pod kakšnimi pogoji se je teh kreditov reprogramiralo. Parlamentarna preiskava naj tudi ugotovi, koliko in katere kredite in bančne garancije iz druge, tretje, četrte in pete točke te zahteve, so odobrile družbe v tujini in katere v Sloveniji (skupno in po posameznih komitentih), ter kdo so bili v tem času člani organov vodenja in nadzora teh družb;

8. ugotovi, kdo so bile osebe, ki so bile pristojne oziroma so odobravale kredite in bančne garancije iz druge, tretje, četrte in pete točke te zahteve. parlamentarna preiskava naj ugotovi vloge in odgovornost članov uprav, nadzornih svetov in ostalih odgovornih oseb pri odobravanju teh kreditov. Ugotovi naj tudi vlogo in odgovornost večinskega lastnika (države oz. aktualne vlade) ter razišče morebitno vpletenost oziroma vplivanje posameznih nosilcev javnih funkcij. Parlamentarna preiskava naj ugotovi tudi ali obstaja sum, da je katerakoli vpletena oseba, ki je bila vpletena v financiranje oziroma odobravanje kreditov in bančnih garancij iz druge, tretje, četrte in pete točke te zahteve, pridobila kakršnokoli premoženjsko korist;

9. ugotovi, kako in na kakšen način banke v večinski državni lasti (neposredni ali posredni - NLB d.d., NKBM d.d. in Abanka Vipava d.d.) ter njihove odvisne družbe oziroma družbe v skupini krijejo izgube iz naslova odpisov in rezervacij. Parlamentarna preiskava naj ugotovi ali se zaradi tega komitentom zaračunavajo neobičajno visoke obresti za kredite in neobičajno visoke provizije za bančne storitve, ter naredi primerjava s podružnicami tujih bank v Sloveniji;

10. ugotovi, koliko je bilo sporno kreditiranje in izdajanje bančnih garancij (predvsem kreditiranje spornih managerskih prevzemov podjetij), posledica preteklega načina privatizacije družbenega premoženja, tranzicijske koncentracije kapitala, povezanosti slovenskih podjetij in ideologije nacionalnega interesa, s katero se je širilo oziroma se še danes širi prepričanje,

da morajo vsa večja in pomembnejša podjetja ostati na vsak način v slovenski lasti in opravičevalo dejanja, s katerimi se je zagotavljalo, da to državno premoženje ne glede na tveganja, ceno in posledice prehaja v last posameznikov, ki pripadajo določenim slovenskim omrežjem oz. elitam. Parlamentarna preiskava naj ugotovi ali in koliko je k sedanjemu stanju v slovenskem bančnem sistemu pripomoglo "grozdenje" položajev (kopičenje funkcij) v obdobju prejšnjih vlad, ko so lahko vodilni funkcionarji v državni administraciji, kljub očitnemu konfliktu interesov hkrati zasedali tudi vplivne položaje v gospodarskih in javnih družbah, kar jim je omogočalo neposreden vpliv na privatizacijo družbenega premoženja.

I. Namen parlamentarne preiskave

Slovenija se nahaja že pred drugo sanacijo bančnega sistema, odkar je samostojna država. Vzrok za sanacijo je enak pri obeh primerih - banke so dodeljevale kredite podjetjem in posameznikom, ki jih niso bili sposobni odplačevati. Tudi razlogi, zakaj so banke dodeljevale take kredite so enaki - podeljevanje kreditov na podlagi političnih direktiv, nedelovanje nadzornih organov ter slabo, nestrokovno in neučinkovito upravljanje bank, pri čemer to upravljanje spremlja sum korupcije in klientelizma. Posledice takega upravljanja bank, niso samo neposredni finančni stroški sanacije bank, ki jih krijejo davkoplačevalci. Zaradi vloge in pomena bank za delovanje celotnega gospodarstva, ima tako upravljanje bank za posledico zmanjšanje gospodarske rasti, propadanje podjetij, povečevanje brezposelnosti ter vsesplošno zmanjšanje blaginje državljanov. Zato je namen te parlamentarne preiskave ugotoviti vzroke in ravnanja, ki so privedli do ponovne sanacije slovenskega bančnega sistema, razjasniti sistem nadziranja, delovanja in upravljanja slovenskega bančnega sektorja, ki je dopustil, da so slovenske banke v takšnem stanju in ugotoviti posledice, ki jih bo imela sanacija za slovensko državo. Cilj te parlamentarne preiskave pa je, da bo s svojimi razkritji in ugotovitvami pripomogla k temu, da se v Sloveniji nikoli več ne bi zgodila nova sanacija bančnega sistema, da bodo slovenske banke dolgoročno stabilne ter likvidne in da bodo normalno servisirale potrebe gospodarstva in prebivalstva.

Namen te parlamentarne preiskave je torej:

1. ugotoviti, zakaj Banka Slovenije, katere najpomembnejša naloga je nadzor bančnega sistema ni ukrepala, ko se je odobravalo toliko kreditov, ki so danes odpisani ali pa razvrščeni v bonitetne razrede D ali E. Nadalje naj se ugotovi ali bi Banka Slovenije lahko preprečila ali pa vsaj omejila odobravanje tolikšnega števila slabih kreditov. Ugotovi naj se tudi, ali je pri izvrševanju svoje nadzorne funkcije, Banka Slovenije izvajala zakone ter predpise (predvsem iz področja izvajanja nadzora in ugotavljanja odgovornosti), ter ali je svoje naloge sploh opravljala in če da, ali jih je opravljala neodvisno, strokovno in učinkovito. Namen parlamentarne preiskave je tudi, da se ugotovi ali so banke v večinski državni lasti in njihove odvisne družbe oziroma družbe v skupini, spoštovale in izvrševale veljavne zakone in predpise. Predvsem naj se ugotovi ali so bile spoštovana določila Zakona o bančništvu (ZBan-1), ki govorijo o upravljanju s tveganji.

2. Da se ugotovijo konkretne številke in podatki, koliko kreditov (celotni znesek in znesek po posameznih komitentih), komu in pod kakšnimi pogoji so odobrile banke v večinski državni lasti (neposredni ali posredni) in njihove odvisne družbe oziroma družbe v skupini od 1.1.1992, ti krediti pa so bili na dan 30.9.2012 razvrščeni v bonitetni razred D ali E oziroma odpisani. Nadalje je namen te parlamentarne preiskave, da se pridobi podatke tudi za unovčene bančne garancije in bančne garancije za katere se pričakuje, da se bo to zgodilo (celoten znesek in znesek po posameznih komitentih ter pod kakšnimi pogoji so bile izdane) in kredite ter bančne garancije, ki so jih pridobile tihe družbe oziroma tihi družbeniki. Namen parlamentarne preiskave je tudi ugotoviti, koliko teh kreditov (celotni znesek in znesek po posameznih komitentih) je bilo odobrenih za managerske odkupe podjetij (MBO), koliko za sporne nepremičninske posle, koliko za sporne posle na območju nekdanje Jugoslavije in koliko za kredite, ki so jih posredno (preko podjetij v katerih so bili lastniki ali prokuristi) ali neposredno najeli posamezni nosilci javnih funkcij.

Afere povezane z managerskimi prevzemi podjetij, ki jih praviloma financirajo predvsem banke v večinski državni lasti, se v Sloveniji pojavljajo že zelo dolgo (ena prvih je managerski prevzem BTC iz leta 2001) pa vendar vse do danes ni znane jasne številke, koliko takšnih kreditov so banke v večinski državni lasti odobrile, ker Banka Slovenije jasnih in konkretnih številk ni nikoli posredovala. Seveda tudi ni znano pod kakšnimi pogoji so bili ti krediti odobreni, komu se jih je odobrilo in koliko teh kreditov je že odpisanih oziroma lahko za njih pričakujemo, da ne bodo vrnjeni. Zato je namen parlamentarne preiskave pridobiti te podatke in številke.

Zaradi razsežnosti managerskih kreditov, so sporni krediti iz naslova nepremičninskih poslov in poslov na območju nekdanje Jugoslavije, kar malo v ozadju. Vendar pa obstaja sum, da so tudi pri teh poslih banke v večinski državni lasti utrpeli velike izgube in da so se tudi tukaj pojavljale velike nepravilnosti in celo kriminalna dejanja. Samo v aferi Agroživ naj bi NLB d.d. izgubila okoli 30 milijonov evrov, da številnih nepremičninskih poslov, med katerimi so celo taki, kjer se sploh ni skrivalo, da so bili krediti odobreni zaradi posredovanja nosilcev javnih funkcij in je bilo v naprej jasno, da ti krediti ne bodo povrnjeni (najbolj očiten primer je gradnja športnega parka Stožice) sploh ne omenjamo.

Tudi afere povezane z odobritvijo nezavarovanih ali slabo zavarovanih kreditov gospodarskim družbam, v katerih so imeli lastniške deleže posamezni nosilci javnih funkcij, te kredite pa so odobrile banke v večinski državni lasti, so danes že pozabljene (npr. afera Ultra). Klientelistično in koruptivno sodelovanje med nosilci javnih funkcij in gospodarskimi družbami ter bankami v večinski državni lasti je pojav, s katerim se v Sloveniji srečujemo že vse od njene osamosvojitve naprej. Čas je, da se končno ugotovi, koliko je bilo tega sodelovanja in kakšno škodo smo oziroma bomo davkoplačevalci zaradi tega utrpeli.

Poseben primer oziroma orodje, ki je služilo predvsem za prikrito oškodovanje državnega premoženja so bile tihe družbe. Še zlasti sporno je bilo, da so lahko bili tihi družbeniki tudi posamezniki v organih vodenja in nadzora državnih podjetij. Sumi se, da so ti tihi družbeniki sodelovali tudi z bankami v večinski državni lasti, zato je namen te parlamentarne preiskave, da se to sodelovanje

razjasni in ugotovi ali so oziroma bodo tudi iz tega naslova banke v večinski državni lasti in s tem vsi slovenski davkoplačevalci, utrpeli škodo.

3. Ugotoviti ali so banke v večinski državni lasti in njihove odvisne družbe oziroma družbe v skupini oblikovale in izvajale ustrezno posojilno politiko ter ali se je v določenih primerih to politiko namenoma ignoriralo oziroma zaobšlo. Banke morajo biti sposobne upravljati in obvladovati tveganja. V času trajanja kreditnega razmerja se namreč dogajajo spremembe, ki vplivajo na odplačevanje obveznosti iz naslova kredita. Banke so predvsem izpostavljene kreditnemu tveganju, to je tveganju, da kreditojemalec svojih obveznosti ne bo poravnal v celoti in pravočasno. Zato je ključno, da banka oblikuje in izvaja takšno posojilno politiko, ki bo jasno določena ter v skladu z zakonskimi zahtevami in obstoječimi postopki v banki. Politika in postopki, ki so pravilno razviti in vpeljani, omogočajo banki vzdrževati zdrave standarde odobravanja kreditov, spremljati in kontrolirati kreditno tveganje, ustrezno oceniti nove poslovne priložnosti ter odkriti in ustrezno spremljati problematične kredite.

Zaradi velikega obsega slabih kreditov, so morale banke oblikovati visoke oslabitve in rezervacije, kar vpliva na njihov poslovni izid. Da bi ta poslovni izid izboljšale se banke zatekajo k višanju obrestne marže in nadomestil za svoje storitve. Banke v državni lasti že nekaj časa odobravajo zelo malo novih kreditov, tiste, ki pa jih odobrijo, imajo izjemno visoko obrestno mero. Zato je namen te preiskave, da se ugotovi ali banke v večinski državni lasti stroške, ki nastajajo zaradi slabih kreditov prelagajo na prebivalstvo in gospodarstvo.

4. Ugotoviti, kdo je podpisan pod spornimi kreditnimi posli oziroma kdo jih je odobril in kakšne so bile pri teh kreditih vloge in odgovornosti članov uprav in nadzornih svetov. Nadalje je namen te preiskave ugotoviti ali so se ti krediti odobrvali tudi zaradi posredovanja oziroma vplivanja nosilcev javnih funkcij, kakšno vlogo so imeli lastniki in ali obstaja sum, da je katerakoli vpletena oseba pridobila kakršnokoli premoženjsko korist.

5. Ugotoviti, koliko je k sedanji globoki finančni in gospodarski krizi v Sloveniji prispeval naš način privatizacije družbenega premoženja, tranzicijske koncentracije kapitala, povezanosti slovenskih podjetij, ideologija nacionalnega interesa in politična ureditev, ki je omogočala kopičenje javnih funkcij in članstev v organih upravljanja in nadzora podjetij v večinski državni lasti. Nadalje je namen ugotoviti ali in koliko so posamezniki, ki so s strokovnimi študijami zagovarjali managerske prevzeme podjetij in hkrati dokazovali škodljivost tujih investicij prispevali k temu, da so banke v večinski državni lasti začele prevzemati nadpovprečna tveganja samo zato, da so podjetja prešla v lastništvo posameznikov, ki pripadajo določenim omrežjem oziroma elitam. Namen preiskave je tudi, da se ugotovi ali so ti t.i. varuhi nacionalnega interesa imeli politične motive in ali so za svoje delovanje (sami ali preko podjetij v katerih imajo lastniške deleže) prejeli kakršnekoli materialne koristi.

Leta 2007 je takratna vlada sprejela sklep, da je opravljanje javne funkcije funkcionarjev nezdržljivo z opravljanjem nadzorne funkcije v nadzornih svetih gospodarskih družb. Vlada je takrat sprejela tudi sklep, da funkcionarji v državnih organih ne smejo biti člani nadzornih svetov pravnih oseb javnega sektorja, v katerih vlogo ustanovitelja v imenu države izvršuje Vlada RS, razen kjer je to izrecno določeno z zakonom. Do sprejema tega sklepa pa so lahko

javni funkcionarji neposredno vplivali na potek privatizacije družbene lastnine in celo na posamezne poslovne odločitve v gospodarskih družbah in bankah. Zato je namen te preiskave tudi, da se ugotovi koliko je to vplivalo na obseg slabih kreditov, ki jih imajo danes banke v večinski državni lasti. Znan je primer, ko je bil državni sekretar v ministrstvu za ekonomske odnose tudi član upravnega odbora Sklada za razvoj (Koržetov sklad), predsednik upravnega odbora Agencije za privatizacijo ter predsednik upravnega odbora Slovenskega odškodninskega sklada (danes Slovenska odškodninska družba - SOD).

II. Parlamentarna preiskava je javnega pomena oziroma je v javnem interesu

Javni interes (večinski interes državljanov) je, da domače gospodarstvo učinkovito deluje, da se ustvarjajo nova delovna mesta, da se plačujejo davki, skratka, da se zagotavlja dolgoročna rast blaginje prebivalstva.

Banke imajo v vsakem gospodarstvu poseben pomen in vlogo, ker je njihova posojilna dejavnost ključna za delovanje in razvoj celotnega gospodarstva. Zato je v javnem interesu, da so banke stabilne in likvidne, kar jim omogoča učinkovito servisiranje potreb gospodarstva in prebivalstva.

Nekritično in nekontrolirano kreditiranje, predvsem kreditiranje managerskih prevzemov ter spornih nepremičninskih poslov in spornih poslov na območju nekdanje Jugoslavije, s strani bank v večinski državni lasti, je povzročilo, da so se izjemno zmanjšale kapitalske ustreznosti teh bank in s tem njihov kreditni potencial, ki je nujen za nov gospodarski zagon in za normalno delovanje vsakega gospodarstva. Še več, ogrožen je celoten finančni sistem Slovenije. Davkoplačevalci bomo morali še enkrat sanirati banke v večinski državni lasti. V začetku 90-tih let je sanacija državnih bank stala davkoplačevalce kar okoli 10 % bruto domačega proizvoda (BDP). Poleg izčrpanih bank so posledica zgoraj omenjenega spornega kreditiranja tudi številna izčrpana podjetja, ki po dolgotrajni agoniji z neplačevanjem svojih delavcev in obveznosti do dobaviteljev in države, praviloma končajo v prisilnih poravnava in stečajih. S tem generirajo še večjo brezposelnosti in zmanjšujejo blaginjo prebivalstva.

Javni interes je nesporno tudi to, da nadzorne oziroma regulatorne državne institucije delujejo neodvisno, strokovno, učinkovito in v skladu z veljavno zakonodajo ter predpisi. Dejstvo je, da v kolikor sredstva za sporna kreditiranja ne bi bila na voljo oziroma bi pristojne nadzorne institucije dostop do teh sredstev omejile ali preprečile, do teh kreditiranj sploh ne bi prišlo. Naloga nadzornih organov je tudi, da s svojim delovanjem preprečijo vpliv politike in posameznih nosilcev javnih funkcij na poslovne odločitve bank in podjetij.

V javnem interesu je, da se razčisti sporno kreditiranje oziroma ugotovi, zakaj in kako je do spornega kreditiranja prišlo, kdo je za to odgovoren in kakšna je bila pri tem vloga pristojnih nadzornih institucij, posameznih nosilcev javnih funkcij in aktualne oblasti ter posameznikov, ki so utemeljevali in širili ideologijo, ki je managerske prevzeme omogočila in opravičevala. Cilj parlamentarne preiskave pa je, da se takšne stvari ne bi nikoli več ponovile. Predlagatelji te parlamentarne preiskave pričakujemo, da bo ta preiskava pripomogla k temu,

da se bo vzpostavil takšen zakonodajni okvir in nadzorniški sistem, ki bosta zagotovila, da dolgoročna rast blaginje prebivalstva ne bo nikoli več ogrožena, kot je to danes.

III. Obseg preiskave

Preiskava naj zajame sporne kredite (kreditni razvrščeni v bonitetni razred D ali E in vsi krediti, ki so že odpisani) in sporne bančne garancije, ki so jih odobrile banke v večinski državni lasti in njihove odvisne družbe oziroma družbe v skupini. Predvsem naj se ugotovi, koliko je bilo tega spornega financiranja, pod kakšnimi pogoji, kako se je upravljalo oziroma ravnalo s temi spornimi krediti (predvsem iz vidika spoštovanja in izvrševanja zakonodaje, predpisov in posojilne politike posamezne banke), in kdo so bile odgovorne osebe, ki so sporne kredite odobrile. Poleg tega naj se ugotovi vloga in odgovornost pristojnih nadzornih institucij, vloga in odgovornost lastnika bank v večinski državni lasti (aktualne vlade), posameznih nosilcev javnih funkcij in uglednih posameznikov, ki so svojimi strokovnimi prispevki in javnim nastopanjem utemeljevali ter opravičevali dejanja, ki so privedla do spornih managerskih prevzemov. Preiskava naj se osredotoči na časovno obdobje od 1.1. 1992 dalje.

IV. Predlogi dokazov

Kot izhodišče predlagamo, da se opravi vpogled v naslednjo dokumentacijo:

- Zakon o bančništvu (ZBan-1) - Uradni list RS, št. 131/2006, 1/2008, 109/2008, 19/2009, 98/2009, 79/2010, 9/2011 - ZPlaSS-B, 35/2011, 59/2011, 85/2011, 48/2012,
- Zakon o Banki Slovenije (ZBS-1) - Uradni list RS, št. 58/2002, 85/2002 - popr., 39/2006, 59/2011,
- Zakon o prevzemih (ZPre-1) - Uradni list RS, št. 79/2006, 67/2007 - ZTFI, 1/2008, 68/2008, 35/2011 - ORZPre75, 55/2011 - Skl. US, 105/2011 - Odl. US, 10/2012, 22/2012 - Odl. US, 38/2012,
- Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1) - Uradni list RS, št. 42/2006, 60/2006, - popr., 26/2007 - ZSDU-B, 33/2007 - ZSReg-B, 67/2007 - ZTFI, 10/2008, 68/2008, 42/2009, 33/2011, 91/2011, 100/2011 - Skl. US, 32/2012, 57/2012,
- Kazenski zakonik (KZ-1) - Uradni list RS, št. 55/2008, 66/2008 - popr., 39/2009, 55/2009 - Odl. US,
- Letna poročila Banke Slovenije,
- Poročila Banke Slovenije - Stabilnost slovenskega bančnega sistema,
- Poročila Banke Slovenije - Poročilo o nadzoru bančnega poslovanja,
- Poročila Banke Slovenije - Poročilo o finančni stabilnosti,
- Letna poročila NLB d.d.,
- Letna poročila NKBM d.d.,
- Letna poročila A-banke d.d.,
- Magnetogram Komisije za nadzor javnih financ s 4. nujne seje z dne 16. april 2009; obravnava točke: Kreditne aktivnosti bank v večinski državni lasti pri menedžerskih odkupih podjetij in prevzemih,

- Magnetogram Komisije za nadzor javnih financ s 1. nadaljevanja 4. nujne seje z dne 28. maj 2009; obravnava točke: Kreditne aktivnosti bank v večinski državni lasti pri menedžerskih odkupih podjetij in prevzemih - nadaljevanje obravnave,
- Magnetogram Komisije za nadzor javnih financ s 2. nadaljevanja 4. nujne seje z dne 4. junij 2009; obravnava točke: Kreditne aktivnosti bank v večinski državni lasti pri menedžerskih odkupih podjetij in prevzemih - nadaljevanje obravnave,
- Magnetogram Državnega zbora s 37. izredne seje z dne 03.06.2008: obravnava predloga sklepov v zvezi s problematiko koncentracije kapitala v Sloveniji na podjetjih "poštnih nabiralnikov" in vprašanje koncentracije medijskega lastništva v povezavi z ustavno pravico do obveščenosti, EPA 2088-IV,
- Magnetogram Državnega zbora s 18. izredne seje z dne 20.01.2010: obravnava predloga sklepa v zvezi s "Predlogom Banki Slovenije, da v okviru ustavnih in zakonskih določil Državnemu zboru poroča o sumih koruptivnega financiranja gospodarskih družb, katerih imetniki deležev so nosilci javnih funkcij v izvršilni in zakonodajni veji oblasti na državni ravni, s strani poslovnih bank v večinski državni lasti in to v času najhujšega kreditnega krča, EPA 829-V,
- Magnetogram Odbora za finance in monetarno politiko s 8. redne seje z dne 3. septembra 2009; obravnava točke: Letno poročilo Banke Slovenije za leto 2008 z letnim obračunom Banke Slovenije za leto 2008 (računovodski izkazi), ki je sestavni del tega poročila in finančni načrt Banke Slovenije za leto 2009, EPA 423-V,
- Magnetogram Odbora za finance in monetarno politiko s 22. redne seje z dne 1. decembra 2010; obravnava točke: Letno poročilo Banke Slovenije za leto 2009 z letnim obračunom Banke Slovenije za leto 2009 (računovodski izkazi), ki je sestavni del tega poročila in finančni načrt Banke Slovenije za leto 2010, EPA 1406-V,
- Magnetogram Odbora za finance in monetarno politiko s 41. redne seje z dne 1. julij 2008; obravnava točke: Letno poročilo Banke Slovenije za leto 2007 z letnim obračunom Banke Slovenije za leto 2007 (računovodski izkazi), ki je sestavni del tega poročila in finančni načrt Banke Slovenije za leto 2008, EPA 2127-IV,
- Magnetogram Odbora za finance in monetarno politiko s 25. redne seje z dne 9. marca 2011; obravnava točke: Odgovornost za bančna posojila namenjena spornim managerskim prevzemom,
- Magnetogram Odbora za finance in monetarno politiko s 28. redne seje z dne 2. junija 2011; obravnava točke: Odgovornost za bančna posojila namenjena spornim managerskim prevzemom - nadaljevanje obravnave,
- Magnetogram Komisije za nadzor javnih financ s 19. nujne seje z dne 17. september 2008; obravnava točke: Financiranje spornih menedžerskih odkupov bank v pretežni državni lasti,
- Magnetogram Komisije za nadzor javnih financ s 5. nujne seje z dne 17. junij 2009; obravnava točke: Izpostavljenost Nove Ljubljanske banke, d.d. oziroma ustreznost zavarovanj kreditov, ki jih je NLB d.d. odobrila skupini Ultra, Zagorje ob Savi,
- Magnetogram Komisije za nadzor javnih financ s 12. redne seje z dne 11. februar 2010; obravnava točke: Poročanje Vlade Republike Slovenije, Banke Slovenije in Uprave Nove Ljubljanske banke, d. d., o vzrokih, poteku in ciljnih nameravane dokapitalizacije Nove Ljubljanske banke, d. d., v višini 250 milijonov evrov,

- Magnetogram Odbora za finance in monetarno politiko s 1. redne seje z dne 6. marca 2012; obravnava točke: Letno poročilo Banke Slovenije za leto 2010 z letnim obračunom Banke Slovenije za leto 2010 (računovodski izkazi), ki je sestavni del tega poročila in finančni načrt Banke Slovenije za leto 2011, EPA 1841-V,
- Magnetogram Odbora za finance in monetarno politiko s 4. redne seje z dne 23. maja 2012; obravnava točke: Letno poročilo Banke Slovenije za leto 2011 z letnim obračunom Banke Slovenije za leto 2011 (računovodski izkazi), ki je sestavni del tega poročila in finančni načrt Banke Slovenije za leto 2012, EPA 306-VI,
- Zahteva za sklic izredne seje Državnega zbora s točko dnevnega reda: Predlog sklepa v zvezi z "Obravnavo financiranja projekta športnega parka Stožice s strani bank v večinski državni lasti v času najhujšega kreditnega krča v Sloveniji" EPA 1012-V,
- Časopisni članki v povezavi s managerskimi odkupi podjetij in financiranjem spornih nepremičninskih poslov ter poslov na območju nekdanje Jugoslavije s strani bank v večinski državni lasti.

Opomba:

- v teku preiskave bodo predloženi še drugi dokazi, s katerimi v tem trenutku ne razpolagamo,
- določeno gradivo je dostopno v programu Lotus Notes Državnega zbora RS.

Na podlagi 6. odstavka 2. člena Poslovnika o parlamentarni preiskavi bo pri obravnavi zahteve na seji Državnega zbora RS sodeloval prvopodpisani poslanec Jože Tanko.

V. Obrazložitev:

Banke v večinski državni lasti, predvsem pa največja med njimi - Nova Ljubljanska banka d.d., so že nekaj let neprestano v središču pozornosti javnosti in politike. Žal pa so v središču pozornosti predvsem zaradi negativnih stvari - številnih afer zaradi nekritičnega kreditiranja (predvsem kreditiranja managerskih prevzemov podjetij, odobravanja nezavarovanih oz. slabo zavarovanih kreditov podjetjem v katerih so bili lastniki nosilci javnih funkcij, spornih kreditiranj nepremičninskih poslov in poslov na območju nekdanje Jugoslavije). Negativno podobo oziroma vlogo imajo tudi zato, ker ne opravljajo svoje osnovne vloge, to je servisiranje prebivalstva in gospodarstva s krediti ter seveda zaradi številnih ostalih afer - od izplačevanja visokih nagrad in regresov vodilnim ter zaposlenim (potem, ko so prejele državno pomoč oziroma so bile dokapitalizirane s strani države) in v zadnjem času tudi zaradi suma vpletenosti članov organov upravljanja in nadzora v razna kriminalna dejanja, ki jih preiskuje kriminalistična policija.

Posledica vsega tega je velikanski obseg slabih posojil v bankah v večinski državni lasti. Zadnje ocene kažejo, da je teh posojil za najmanj 6 milijard evrov in kaže, da bomo morali vsa ta slaba posojila sanirati davkoplačevalci. To pomeni, da čaka slovenske davkoplačevalce že druga sanacija bank v večinski

državni lasti - ob tem je potrebno poudariti, da smo davkoplačevalci po prvi sanaciji te banke podprli že z kar nekaj dokapitalizacijami. To pa je škandalozno predvsem zato, ker je ta sanacija potrebna predvsem zaradi načina delovanja in upravljanja teh bank in ne zato, ker bi bila to posledica svetovne finančne in gospodarske krize, ki se je začela leta 2008 z propadom banke Lehmann Brothers in jo je večina razvitih držav že uspešno prebrodila.

Za to, da se lahko sanira in povrne zaupanje v slovenski bančni sistem pa je predpogoj pridobitev relevantnih podatkov in števil o temu, koliko kreditov, pod kakšnimi pogoji in kdo je odobril sporne kredite. Pri prvi sanaciji slovenskega bančnega sistema se na ta vprašanja ni odgovorilo oziroma ni nihče odgovarjal za to, da so se banke v večinski državni lasti znašle pred kolapsom. Tudi zato se sedaj nahajamo pred drugo sanacijo bančnega sistema, ki jo bodo zopet morali plačati slovenski davkoplačevalci. V kolikor se ne bo presekalo moralnega hazarda oziroma preprečilo, da slovenska bančna elita s politično podporo nekaznovano hazardira z bančnim denarjem, se gre celo kaznive posle, katastrofalno slabo upravlja banke, na koncu pa je za to celo nagrajena z menjavanjem služb oziroma položajev znotraj bančnega sistema, do takrat bodo slovenski davkoplačevalci morali znova in znova sanirati bančni sistem. Ob tem ne čudi informacija, da naj bi Bine Kordež, ki je izvedel managerski prevzem Merkurja povedal, da so banke same ponujale denar za izvedbo tega managerskega prevzema in da so natančno vedela v kakšna tveganja se spuščajo. Poudariti je treba tudi to, da so zahteve po razkritju podatkov o spornih kreditih (predvsem za MBO) stare že nekaj let in da v kolikor bi se to pravočasno razkrilo, bi bila škoda za slovenski bančni sistem veliko manjša, ker bi se lahko še pravočasno ukrepalo. Po vsej verjetnosti v tem primeru sanacija slovenskega bančnega sistema sploh ne bi bila potrebna, banke bi normalno servisirale prebivalstvo in gospodarstvo, ki bi se nahajalo v veliko boljšem položaju kot danes.

Seznanitev s podatki o kreditih, ki so jih za namen managerskih odkupov podjetij odobrile banke v večinski državni lasti, je od Banke Slovenije zahteval že Odbor DZ za finance in monetarno politiko na svoji 41. redni seji z dne 1.7.2008 ob obravnavi Letnega poročila Banke Slovenije za leto 2007. Pred tem je potekala 37. izredna seja Državnega zbora dne 3.6.2008, kjer so se poslanci ob obravnavi točke predloga sklepov v zvezi s problematiko koncentracije kapitala v Sloveniji na podjetjih "poštnih nabiralnikov" in vprašanje koncentracije medijskega lastništva v povezavi z ustavno pravico do obveščeniosti, seznanili s poročilom Banke Slovenije o vlogi poslovnih bank pri prevzemih večinskega deleža s strani managerjev v gospodarskih družbah Pivovarna Laško, Merkur in Istrabenz. Iz tega poročila izhaja, da so banke pri podeljevanju kreditov za managerske odkupe spoštovale predpise in ustrezno vrednotile izpostavljenost ter oblikovale rezervacije.

Obširno razpravo o financiranju managerskih odkupov je opravila Komisija DZ za nadzor javnih financ. Komisija je na 4. nujni seji z dne 16. aprila 2009 obravnavala točko: Kreditne aktivnosti bank v večinski državni lasti pri menedžerskih odkupih podjetij in prevzemih (razprava o tej točki se je nadaljevala še na seji dne 28. maja 2009 in 4. junija 2009). Kljub temu, da je Komisija zahtevala od Banke Slovenije podrobne podatke o osebah, ki so najela managerske kredite in pogoje pod katerimi so bili te krediti najeti, teh podatkov Banka Slovenije ni posredovala z izgovorom, da varuje bančno

tajnost. Banka Slovenije ni Državnemu zboru nikoli podala kakšnih konkretnih podatkov in števil, večinoma je navajala, da je njena naloga predvsem opazovanje portfeljev bank in nadzorovanje delovanja organov uprav ter nadzora posameznih poslovnih bank. Hkrati je opozarjala, da ni njena naloga in pristojnost vmešavanje v kreditno politiko bank. Običajno je tudi navedla, da je s slovenskim bančnim sistemom praktično vse v redu ter da je stabilen. Tudi ob obravnavi točke: Odgovornost za bančna posojila namenjena spornim managerskim prevzemom, ki je potekala na 25. redni seji Odbora za finance in monetarno politiko dne 9. marca 2011 ni bilo razkritih nobenih relevantnih podatkov, na podlagi katerih bi se lahko ugotovilo na kakšen način in pod kakšnimi pogoji se je odobravalo in upravljalo s spornimi krediti. Neposredovanje in skrivanje zahtevanih podatkov Državnemu zboru, ki ima po Ustavi in zakonih pristojnost, da se mu posreduje vse zahtevane podatke pa ni edino, kar so si privoščili vodilni v Banki Slovenije in bankah v večinskem državnem lastništvu. Zraven je tudi neudeleževanje oziroma boljše rečeno izmikavanje sej, ter skrivanje podatkov o svojih plačah, bonitetah, nagradah, individualnih pogodbah ipd.

Dogajanja in afere v slovenskem bančnem sistemu kažejo, da je delovanje nadzornih organov v Sloveniji zelo problematično. Po nekaterih podatkih naj bi slovenske banke za 197 managerskih prevzemov podjetij izdale kar za 5,56 milijarde evrov bančnih garancij oziroma posojil. Ta posojila naj bi bila večinoma kratkoročne narave, čeprav gre po vsebini za dolgoročne obveznosti. To pomeni, da so banke, ki so take kredite odobrile, očitno predvidevale, da bodo tako visoki krediti v kratkem času tudi vrnjeni. Podjetja (v lasti managerjev), ki so takšne kredite najemala, lastnih sredstev za vračilo niso imela, zato je bilo za pričakovati, da bodo kredite vračala iz denarnih tokov ciljnih družb. V normalnem poslovnem okolju pa ni družbe, ki bi bila sposobna v kratkem času generirati denarni tok v višini vrednosti vseh svojih sredstev. Tako tvegano kreditiranje z tako visokim finančnim vzvodom (financiranje zelo visokih obveznosti s kratkoročnimi krediti podjetjem, ki nimajo ustreznega lastnega denarnega toka) že v osnovi omogoča izčrpavanje ciljnih podjetij, v končni fazi pa tudi njihov propad. Seveda je kmalu sledilo neplačevanje kreditov in izguba bank, to stanje pa je svetovna finančna in gospodarska kriza še pospešila. Takšni posli niso bili osamljeni primeri (ki jih ni mogoče preprečiti), temveč so predstavljali prakso bank v daljšem obdobju, kar pa je Banka Slovenije očitno dopuščala. Banka Slovenije bi morala preveriti in zahtevati ustrezne rezervacije in kapitalsko ustreznost bank, vendar tega ni storila. Ne preseneča, da stroka in celo nekateri sedanji vodilni v omenjenih nadzornih institucijah opozarjajo, da za sporne managerske prevzeme podjetij ni toliko odgovorna politika ali zakonodaja, temveč regulatorji oziroma nadzorniki, predvsem Banka Slovenije.

Žal pa niso problematični samo krediti namenjeni spornim managerskim prevzemom, ki so jih večinoma podeljevale banke v večinskem državnem lastništvu. Te banke so bile vodilne pri podelitvi več kot 100 milijonskega posojila za projekt izgradnje športnega parka Stožice, pri katerem je bilo že ob dodelitvi jasno, da je ekonomsko sporen, eden od nosilcev javne funkcije, ki je tudi predsednik parlamentarne politične stranke, pa sploh ni skrival, da je uporabil svoj vpliv za dodelitev posojila pri državni banki. Vse to se je dogajalo v času kreditnega krča, ko banke kljub ukrepom takratne vlade niso bile pripravljene prevzemati tveganj in novih kreditov gospodarstvu praktično niso odobravale.

Ena zadnjih bančnih afer, ki se je zgodila v naši državi, so domnevno sporni posli NKBM d.d. pri kreditiranju nepremičnin na Hrvaškem in finančnih holdingov. V zvezi s tem so kriminalisti pridržali več oseb, v nepravilnosti pa naj bi bile vpletene osebe oziroma nekateri bivši člani uprave in nadzornega sveta NKBM d.d. Spornim nepremičninskim projektom na Hrvaškem naj bi bilo skupno to, da so neznane fizične osebe najprej kupile zemljišče, nato je bilo v kratkem časovnem obdobju narejenih več preprodaj in cenitev, s katerimi se je napihovala vrednost zemljišč. Nato je nastopila NKBM d.d., ki je dala posojilo svoji družbi na Hrvaškem, ki je te precenjene nepremičnine na koncu kupila. NKBM d.d. naj bi bila tako oškodovana za več kot 30 milijonov evrov, posli naj bi se dogajali leta 2007, Banka Slovenije pa od takrat, pa vse do danes, naj ne bi opazila nobenih tveganj ali nepravilnosti.

Primerov spornih in nezakonitih ravnanj, ki imajo za posledice oškodovanje zaposlenih, oškodovanje lastnikov podjetij in države oziroma davkoplačevalcev kar mrgoli. Neizmerna je inovativnost vodilnih in nadzornikov, kako se na račun države osebno okoristiti. Eden izmed primerov je bil povezan tudi z institutom tihe družbe. Institut tihe družbe, se je po podatkih, ki so prišli v javnost uporabljal predvsem za prikrivanja razmerij med družbeniki v tihi družbi, kar je imelo za posledico konflikt interesov. Družbenik tihe družbe ali celo tihi družbenik tihe družbe, je namreč hkrati lahko bil tudi organ vodenja ali nadzora v družbi, ki je neposredno ali posredno poslovala s tiho družbo. V primeru, ko je šlo za družbo v delni ali večinski državni lasti, je bilo posledično omogočeno oškodovanje državnega premoženja. V primeru, da je pri financiranju poslov tihe družbe sodelovala tudi banka v večinski državni lasti, pa je obstajala tudi možnost oškodovanja le te. Ta možnost je obstajala že zaradi dejstva, da je medijsko najbolj znan tihi družbenik, ki je vplivni član ene od političnih strank in zaseda vodilni položaju v podjetju v večinski državni lasti, hkrati bil tudi član nadzornega sveta druge največje banke v večinski državni lasti.

Večinsko državno lastništvo v bankah pa očitno služi tudi za to, da se s tem brani t.i. nacionalni interes in sicer ne glede na tveganja in ceno. Vodja uprave NLB d.d. je lani v intervjuju za časnik Delo povedal, da je h globoki gospodarski in bančni krizi v Sloveniji "precej prispeval naš način privatizacije, povezanosti slovenskih podjetij in navsezadnje tudi nacionalni interes, ki je pripeljal do tega, da smo vsa tveganja skoncentrirali nase in nismo hoteli imeti tujega kapitala in tujih naložb. Vse smo hoteli imeti sami, to smo večinoma financirali s krediti, kar pomeni, da imamo večino tveganj pri sebi, v Sloveniji. Bank ne izvzemam, da niso sokrive. Ob vstopu v evroobmočje so bili krediti poceni, v bankah so se manj ukvarjali z depoziti, saj so bili predragi in se je bolj splačalo najeti kredite v tujini, ki so bili cenejši. A vse je to bilo vendarle rezultat prepričanja, da je treba imeti podjetja v slovenski lasti in da ne smemo razprodati premoženja" (Delo, 19. november 2011). Kljub temu, da se je to financiranje nacionalnega interesa končalo s številnimi državnimi dokapitalizacijami predvsem največje banke v državni lasti NLB d.d. in da glavnina izgub iz tega naslova, ki jo bodo morali plačati slovenski davkoplačevalci še ni pokrita, se ob vsaki dokapitalizaciji pojavijo t.i. varuhi nacionalnega interesa, ki glasno opozarjajo, da bi prodaja systemske banke ogrozila nacionalni interes. Običajno so najbolj glasni ravno utemeljitelji in nosilci ideologije nacionalnega interesa, ki so že od začetka tranzicije z strokovnimi študijami znanstveno dokazovali škodljivost tujih naložb in kapitala za slovensko gospodarstvo in to počnejo še danes, ne glede na

dejstvo, da je ravno ideologija nacionalnega interesa temelj za managerske prevzeme. Privatizacijo družbenega premoženja pa ni usmerjal in določal le nacionalni interes, temveč tudi klientelistično - koruptivne povezave, ki jih je v Sloveniji kmalu po osamosvojitvi vzpostavila določena politična opcija, da je lahko obvladovala družbeno in gospodarsko dogajanje v Sloveniji in to počne še danes. Še ne dolgo nazaj je bilo v Sloveniji normalno, da so imeli nosilci javnih funkcij vplivne položaje tudi v gospodarskih in javnih družbah ter institucijah. Kaže, da se tisti, ki nasprotujejo privatizaciji državnih bank in zavirajo napore za razkritje nepravilnosti v teh bankah bojijo, da bi se s tem razkrila njihove klientelistično - koruptivne povezave in osebna okoriščanja.

Da bi ugotovili in razjasnili sporno kreditiranje in izdajanje bančnih garancij s strani bank v večinski državni lasti in njihovih odvisnih družb oziroma družb v skupini, da bi ugotovili kdo so bile osebe, ki so te sporne kredite in bančne garancije pridobile ter pod kakšnimi pogoji, da bi se razjasnilo in ugotovilo kako se je upravljalo s temi spornimi krediti (predvsem iz vidika spoštovanja in izvrševanja zakonodaje ter predpisov), kdo so bile odgovorne osebe, ki so sporne kredite odobrile, kakšna je bila vloga in odgovornost pristojnih nadzornih institucij, vloga in odgovornost lastnika bank v večinski državni lasti (aktualne vlade), posameznih nosilcev javnih funkcij in uglednih posameznikov, ki so z utemeljitvijo t.i. nacionalnega interesa opravičevali dejanja, ki so privedla do spornih managerskih prevzemov, predlagatelji zahtevamo odreditev parlamentarne preiskave.

Priloga:

- podpisi poslank in poslancev:

Jože Tanko
 Franc Breznik
 Ivan Grill
 Mag. Branko Grims
 Robert Hrovat
 Eva Irgl
 Alenka Jeraj
 Jožef Jerovšek
 Alenka Koren Gomboc
 Danijel Krivec
 Zvonko Lah
 Tomaž Lisec
 Branko Marinič
 Dragutin Mate
 Janja Napast
 Mag. Damjana Petavar Dobovšek
 Ivan Pišek
 Mag. Marko Pogačnik
 Marijan Pojbič
 Mateja Pučnik
 Sonja Ramšak
 Mag. Andrej Šircelj
 Patricija Šulin
 Irena Tavčar

Mag. Štefan Tisel
Romana Tomc
Katarina Hočevar
Kristina Valenčič
Bojan Starman
Polonca Komar
Rihard Braniselj
Mag. Truda Pepelnik
Mihael Prevc
Janez Ribič
Franc Pukšič
Jasmina Opec
Jakob Presečnik
Roman Žveglič
Franc Jurša
Marija Plevčak
Mag. Jana Jenko
Marjana Kotnik Poropat
Ivan Hršak
Matej Tonin
Jožef Horvat
Janez Vasle
Iva Dimic